

Γιώργος Αλογοσκούφης
Καθηγητής Οικονομικής Επιστήμης

Εαρινό Εξάμηνο 2020-21

Διεθνής Οικονομική

Οι διακρατικές οικονομικές και νομισματικές σχέσεις αποτελούσαν ανέκαθεν μία σημαντική πτυχή της λειτουργίας της παγκόσμιας κοινότητας. Η ανάλυση αυτών των σχέσεων αποτελεί το κεντρικό αντικείμενο ενός από τους σημαντικότερους κλάδους της οικονομικής επιστήμης, της *διεθνούς οικονομικής*, ο οποίος περιλαμβάνει τα απαραίτητα εργαλεία για την κατανόηση και την ανάλυση όλων των πτυχών της συμμετοχής μιας χώρας στην παγκόσμια οικονομία, καθώς και της ίδιας της παγκόσμιας οικονομίας και της διαδικασίας της οικονομικής παγκοσμιοποίησης.

Το μάθημα αυτό επικεντρώνεται στα ζητήματα αυτά. Παρουσιάζονται στοιχεία και θεωρητικά υποδείγματα για την κατανόηση και την ανάλυση του ρόλου του διεθνούς εμπορίου, της διεθνούς μετανάστευσης, των διεθνών κινήσεων κεφαλαίου, του προσδιορισμού των κύριων μακροοικονομικών μεταβλητών σε ανοικτές οικονομίες, των επιτοκίων και των συναλλαγματικών ισοτιμιών, του ισοζυγίου πληρωμών, των διεθνών επιπτώσεων της νομισματικής και δημοσιονομικής πολιτικής, της μακροχρόνιας ανάπτυξης, του εξωτερικού δανεισμού και των κρίσεων εξωτερικού χρέους καθώς και των προβλημάτων του παγκόσμιου περιβάλλοντος. Επιπλέον, αναφερόμαστε στην ανάλυση του ρόλου και της σημασίας των διεθνών οικονομικών θεσμών που είναι προσανατολισμένοι στη ρύθμιση των διεθνών εμπορικών, οικονομικών και νομισματικών σχέσεων.

Οι διαλέξεις ομαδοποιούνται σε τέσσερις ενότητες. Οι δύο πρώτες ενότητες είναι οι κύριες ενότητες και διαρκούν από πέντε εβδομάδες η κάθε μία. Η τρίτη ενότητα διαρκεί δύο εβδομάδες και η τελευταία η οποία αναφέρεται στην ελληνική οικονομία διαρκεί μία εβδομάδα.

1. Διεθνές εμπόριο, Διεθνής Εμπορική Πολιτική και Διεθνείς Εμπορικές Συμφωνίες και Θεσμοί

Στην πρώτη ενότητα, διάρκειας 5 εβδομάδων, παρουσιάζονται τα βασικά στοιχεία για τη διάρθρωση και την εξέλιξη του διεθνούς εμπορίου και αναλύονται οι κεντρικές θεωρίες για την εξήγηση της διάρθρωσης και των επιπτώσεων του. Αυτές περιλαμβάνουν την κλασική ανάλυση του Ricardo για το συγκριτικό πλεονέκτημα, τη θεωρία των αναλογιών των συντελεστών παραγωγής των Heckscher Ohlin, το τυπικό ανταγωνιστικό υπόδειγμα του διεθνούς εμπορίου, θεωρίες που βασίζονται σε εξωτερικές οικονομίες κλίμακας καθώς και θεωρίες που βασίζονται σε οικονομίες κλίμακας σε επίπεδο επιχείρησης και στον ατελή ανταγωνισμό. Επιπλέον αναλύονται ζητήματα τα οποία αφορούν στο ρόλο και τις επιπτώσεις της μετανάστευσης, των πολυεθνικών επιχειρήσεων, στα εργαλεία της διεθνούς εμπορικής πολιτικής των κρατών, όπως οι δασμοί και οι επιδοτήσεις των εξαγωγών, καθώς και στην ιστορική εξέλιξη του διεθνούς εμπορικού συστήματος και των διεθνών εμπορικών θεσμών. Ειδική έμφαση δίνεται στην εξέλιξη και τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως αρχικά μιας τελωνειακής ένωσης και αργότερα ως μιας ενιαίας αγοράς.

2. Μακροοικονομική Ανοικτών Οικονομιών, Παγκόσμια Οικονομία και Διεθνές Νομισματικό Σύστημα.

Στη δεύτερη ενότητα, διάρκειας 5 εβδομάδων, παρουσιάζονται τα βασικά χαρακτηριστικά των συστημάτων διεθνών πληρωμών, η διάρθρωση και λειτουργία των διεθνών κεφαλαιαγορών και της διεθνούς αγοράς

συναλλάγματος, και οι βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις στον προσδιορισμό των βασικών μακροοικονομικών μεγεθών σε οικονομίες οι οποίες είναι συνδεδεμένες με τις παγκόσμιες αγορές, καθώς και στη λειτουργία της παγκόσμιας οικονομίας. Αναλύονται οι βασικές διασυνδέσεις μεταξύ χρήματος, επιτοκίων και συναλλαγματικών ισοτιμιών, η κεϋνσιανή, νομισματική και διαχρονική προσέγγιση στο ισοζύγιο πληρωμών, ο μακροχρόνιος και ο βραχυχρόνιος προσδιορισμός των βασικών μακροοικονομικών μεταβλητών σε ανοικτές οικονομίες, η επιλογή μεταξύ συστημάτων σταθερών και κυμαινομένων ισοτιμιών, το διεθνές νομισματικό σύστημα και το ευρωπαϊκό νομισματικό σύστημα και το ευρώ.

3. Διεθνής Δανεισμός, Παγκόσμια Ανάπτυξη και Παγκόσμιο Περιβάλλον

Η τρίτη ενότητα, διάρκειας 2 εβδομάδων, επικεντρώνεται σε τρία ιδιαίτερος σημαντικά, διεθνή θέματα. Τον διεθνή δανεισμό και τις κρίσεις εξωτερικού χρέους σε αναπτυσσόμενες οικονομίες, τους προσδιοριστικούς παράγοντες της παγκόσμιας ανάπτυξης καθώς και τη διεθνή διάσταση του προβλήματος της προστασίας του περιβάλλοντος. Η ανάπτυξη και η διανομή του εισοδήματος και του πλούτου παγκοσμίως καθώς και το περιβάλλον έχουν μία έντονη διεθνή διάσταση και η αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών απαιτεί διεθνείς και διακρατικές προσπάθειες, όπως άλλωστε συμβαίνει και με τα προβλήματα του εμπορίου και των διεθνών νομισματικών σχέσεων.

4. Η Ελληνική Οικονομία και η Παγκοσμιοποίηση

Η τέταρτη και τελευταία ενότητα, διάρκειας 1 εβδομάδος, επικεντρώνεται στην ανάλυση της ελληνικής οικονομίας, ως μίας μικρής ανοικτής οικονομίας, ενταγμένης στο πλαίσιο της παγκόσμιας και της ευρωπαϊκής οικονομίας. Παραδείγματα και στοιχεία για την ελληνική οικονομία παρουσιάζονται και αναλύονται σε όλες τις άλλες ενότητες. Στην ειδική ενότητα για την ελληνική οικονομία συνοψίζονται τα χαρακτηριστικά της εξέλιξής της, και αναλύεται συνολικά η πορεία της στο διαρκώς μεταβαλλόμενο πλαίσιο της παγκόσμιας οικονομίας.

Τα προτεινόμενα συγγράμματα είναι,

Αλογοσκούφης, Γ. (2013), *Διεθνής Οικονομική και Παγκόσμια Οικονομία*, Αθήνα, Εκδόσεις Gutenberg.

Krugman, P., Obstfeld, M. και Melitz, M. (2016), *Διεθνής Οικονομική: Θεωρία και Πολιτική*, Αθήνα, Εκδόσεις Κριτική.

Για το μάθημα αυτό έχει δημιουργηθεί σελίδα στο e-class και ένας ειδικός ιστότοπος ο οποίος βρίσκεται στο, <https://international-economics.com>

Μπορείτε να συνδεθείτε με τον ιστότοπο του μαθήματος και μέσω του, <https://alogoskoufisg.org>

Στον ιστότοπο του μαθήματος αναρτώνται οι διαφάνειες των διαλέξεων, καθώς και ασκήσεις προετοιμασίας για τις εξετάσεις, ενώ αναρτάται και συμπληρωματικό υλικό με τη μορφή αναδημοσιευμένων, συνήθως μεταφρασμένων, άρθρων που αφορούν τρέχοντα αλλά και ιστορικής σημασίας ζητήματα που σχετίζονται με το διεθνές εμπόριο, τη διεθνή μακροοικονομική και τη διεθνή οικονομία. Η μελέτη των διαφανειών που αναρτώνται στον ιστότοπο του μαθήματος, καθώς και του υπόλοιπου υλικού, είναι απαραίτητη και ιδιαίτερα υποβοηθητική για την κατανόηση και εμπέδωση της ύλης του μαθήματος, μαζί βέβαια με τη μελέτη των σχετικών κεφαλαίων από τα προτεινόμενα συγγράμματα.

Ώρες Γραφείου: Οι ώρες γραφείου του καθ. Γιώργου Αλογοσκούφη είναι κάθε Τρίτη, 11:30-13:00 μέσω του Microsoft Teams (και κατόπιν συννενόησης στο γραφείο Δ1, στο κτίριο της οδού Δερηνύ).

Μακροοικονομική Θεωρία II	Λεπτομερές Πρόγραμμα Διαλέξεων 2020
Πέμπτη, 4 Μαρ 2021	1. Εισαγωγή στη Διεθνή Οικονομική
Τρίτη, 9 Μαρ 2021	2. Εξέλιξη και Διάρθρωση Διεθνούς Εμπορίου
Πέμπτη, 11 Μαρ 2021	3. Συγκριτικά Πλεονεκτήματα και Διεθνές Εμπόριο
Τρίτη, 16 Μαρ 2021	4. Το Υπόδειγμα των Εξειδικευμένων Συντελεστών
Πέμπτη, 18 Μαρ 2021	5. Πόροι και Διεθνές Εμπόριο (Heckscher-Ohlin)
Τρίτη, 23 Μαρ 2021	6. Το Πρότυπο Ανταγωνιστικό Υπόδειγμα
Πέμπτη, 25 Μαρ 2021	Αργία 25ης Μαρτίου
Τρίτη, 30 Μαρ 2021	7. Ανακεφαλαίωση Ανταγωνιστικών Υποδειγμάτων
Πέμπτη, 1 Απρ 2021	8. Αίτια και Επιπτώσεις της Διεθνούς Μετανάστευσης
Τρίτη, 6 Απρ 2021	10. Επιπτώσεις Εσωτερικών Οικονομιών Κλίμακας
Πέμπτη, 8 Απρ 2021	11. Πολυεθνικές και Διεθνοποίηση της Παραγωγής
Τρίτη, 13 Απρ 2021	12. Διεθνής Εμπορική Πολιτική και Διεθνείς Θεσμοί
Πέμπτη, 15 Απρ 2021	13. Η Οικονομία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Τρίτη, 20 Απρ 2021	14. Εισαγωγή στη Διεθνή Μακροοικονομική
Πέμπτη, 22 Απρ 2021	15. Διεθνείς Χρηματαγορές και Αγορά Συναλλάγματος
Τρίτη, 27 Απρ 2021	16. 17 Υπόδειγμα Mundell Fleming
Πέμπτη, 29 Απρ 2021	Διακοπές Πάσχα
Τρίτη, 4 Μαΐ 2021	Διακοπές Πάσχα
Πέμπτη, 6 Μαΐ 2021	18. 19. Συστήματα Συναλλαγματικών Ισοτιμιών
Τρίτη, 11 Μαΐ 2021	20. Εξωτερικός Δανεισμός και Κρίσεις Χρέους I
Πέμπτη, 13 Μαΐ 2021	20. Εξωτερικός Δανεισμός και Κρίσεις Χρέους II
Τρίτη, 18 Μαΐ 2021	21. Το Διεθνές Νομισματικό Σύστημα
Πέμπτη, 20 Μαΐ 2021	22. Το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα και το Ευρώ
Τρίτη, 25 Μαΐ 2021	23. Η Διαχρονική Προσέγγιση στο Ισοζύγιο Πληρωμών I
Πέμπτη, 27 Μαΐ 2021	23. Η Διαχρονική Προσέγγιση στο Ισοζύγιο Πληρωμών II
Τρίτη, 1 Ιουν 2021	24. Η Ανάπτυξη της Παγκόσμιας Οικονομίας I
Πέμπτη, 3 Ιουν 2021	25. Η Ανάπτυξη της Παγκόσμιας Οικονομίας II
Τρίτη, 8 Ιουν 2021	26. Εξωτερικότητες & Παγκόσμιο Περιβάλλον
Πέμπτη, 10 Ιουν 2021	27. Η Ελλάδα και η Παγκοσμιοποίηση